

TOPONÍMIA DE L'ALGAIAT (LA ROMANA)

Carmen BLASCO GARCÍA
Carmel NAVARRO BELMONTE

En el decurs dels últims anys hem anat recopilant pacientment materials per a la confecció d'un recull exhaustiu de la toponímia històrica i actual dels termes de La Romana i Novelda, que fins 1929 havien constituït una sola entitat municipal. Ja en el Col·loqui de València de 1985 havíem pogut presentar un primer avanç de les nostres recerques. Ara, quan l'estudi es troba pràcticament ja enllestit, aquest II Col·loqui ens depara l'oportunitat de donar a conèixer, ja que no el treball complet, sí almenys una part del seu contingut.

Hem escollit per a l'ocasió un dels paratges naturals més extensos, bonics i afortunadament desconeguts de tot el sud valencià, molt pròxim a la frontera lingüística, de la qual el separa només el menudíssim terme de L'Alguenya. Es tracta de L'Algaiat, geogràficament una àmplia depressió, a manera de corredor, oberta entre elevades muntanyes, cosa que la diferencia clarament de la resta del territori de La Romana, la seua matriu municipal. És, a més, un àmbit humanitzat molt tardanament, en plena edat moderna, ja que les autoritats senyoriales van mantenir els seus boscs com a devesa acotada, on la caça estava prohibida, els ramats d'ovelles i cabres havien de circular amb limitacions i només l'aprofitament de la llenya seca i la tala controlada de pins eren activitats permeses. Dita situació, gràcies al descens de la pressió demogràfica que va suposar l'expulsió dels moriscos, perdurava encara a principis del segle XVIII, però aviat va canviar. Ara bé, abans de 1748 tan sols unes 1.500 tafulles de terra havien estat roturades. En dit any, i mitjançant uns polèmics capítols d'establiment (ben prompte retirats), es van assignar a diversos demandants 5.306 tafulles més. Obert el camí, la partida anirà sent progressivament guanyada per a les activitats agrícoles, un procés que no es detindrà sinó avançat el segle actual i que l'assentament de població estable va anar confirmant: en 1836, segons les llistes de l'Equivalent d'aquell any, disposava ja de 65 veïns (uns 250 hab.); en 1883 hi havia 526 hab.; en 1910, segons Figueras Pacheco, s'arribava als 660 (amb un total de 156 cases i altres albergs diferents ocupats). En l'actualitat la despoblació creix a un ritme accelerat, però hi ha encara una certa proporció de cases habitades permanentment.

Doc.: «junt al Algayat, davall los mollons de Asp» (1561); «en la partida del Algayat» (1564); «los trobà dins del bosch del Algayat» (1568); «Item, per quant de la fundació de la vila los vasalls se provehexen de lleña del Algayat» (entorn a 1600).

L'origen del mot, com va assenyalar fa anys el professor Sanchis Guarnier, és l'àrab /al-gayád/, els boscs, les arbredes, significat molt congruent amb el que la documentació ens diu que devia ser el paratge originalment.

Tant els seus habitants com els altres veïns de La Romana solen distingir-hi en el seu interior dos parts: **L'Ombria (La Umbria o Ombria de l'Algaiat**. Doc.: «la Ombria del Algayat», 1560), a migjorn de la Rambla de l'Algaiat, i **La Solana (...de l'Algaiat**. Doc.: «de la Rambla de l'Algaiat fins tota la part de La Solana», 1564), al nord d'aquell accident. Més encara, la vertical de la Penya la Mina, cim més visible de la Serra de l'Algaiat, marca una subdivisió tant en una com en altra, i es parla així d'una **Ombria Alta** i una **Solana Alta**, a ponent de dita fita, i una **Ombria Baixa** i una **Solana Baixa**, a llevant.

1. MUNTANYES, LLOMES I ALTRES ALTURES.

Algaiat, L' (la Serra de...): «la Serra del Algayat» (1564). Tanca per migjorn el paratge. Té una longitud d'uns 7 Km. i separa el terme de La Romana dels de L'Alguenya, Oriola i el Fondó de les Neus. En ocasions, *la Serra de l'Ombria*.

«**Algarejo**», L' (Els «**Algarejos**») (Pr.: *l'algaréxo*; on x representa el só velar fricatiu sord de la j castellana): «e discorrent dret al Collado del Algayat y de allí al Lagarejo y de allí Xams Alhey» (1582). Massís muntanyós que s'estén entre El Coto (en terme del Pinós) i La Replana i el Collado Zomet, en vistes ja del camp de La Romana. És topònim en regressió. De l'àrab /al-gárj/, terreny inclinat, coster. No ha sobreviscut la forma valencianitzada L'Algarix (vid. Els «**Algarejos**» en ap. 3).

Alt Redó, L' (Pr.: *l'ál reó*): Les Llomes, sobre el Barranc de les Coves. Dit també *el Puntal Redó*.

Alt de la Teula, L': «Alto de la Teja» (PLÀNOL 1921). V. *La Teula*.

Altet, L': Elevació en el sector oriental de Les Llomes. Té un apèndix meridional en l'anomenada *Lloma de les Canteres*.

Altet de la Creu, L' (l'Alt...): Contrafort en les falces del Puntal Gros, entre la Font dels Martínez i L'Albarda (l'Ombria Alta).

Altet Llop, L' (L'Altellop): Al peu de la serra, darrere les Cases de Ca Felícia (l'Ombria Alta). El top. sembla referir-se a l'abundància d'una planta que la gent del lloc anomena «orelles de llop» (un determinat informant en parlava, per això, com de *la Llometeta de les Orelles de Llop*).

Altet del Perdigot, L': En el pendent de la Penya el «Ball» (la Solana Baixa).

Altet la Pilar, L': Pel Pla de la Penya la Mina.

Altets, Els: Al peu de La Teula (la Solana Alta).

Boques, Les: Cresta rocosa en la carena de la serra que prolonga la Teula, a llevant de la Penyeta Moya. S'hi obrin diferents clivells o esclètxes («boques»).

Cabeco del Llagareix, El < Antic, més endavant Ant. > : «lo alt del Cabeco del Llagareix» (1564). *La Teula* (v. també L'«**Algarejo**»).

Cava, La: «té en La Romana, en La Cava» (1568); «con carril que sube a La Cava» (1727): Extrem oriental de la Serra de l'Algaiat, ja damunt la partida de La Boquera. Ve de l'àrab /al-'aqaba/, el tossal, el coll, però també la costera, el camí que puja a dit alt (TERES 1978, p. 369), sentit l'últim que vindria a coincidir amb el del terme «collado», general avui en el sud valencià (de fet té darrere, però ja en terme del Fondó de les Neus, l'anomenat Rincó la Cava, així com el camí que puja al Collado dels Matxos, que el travessa i que era molt conegut).

Còssil, El: Cim rocós immediat a la Penya la Mina, a ponent (és el que amb molta més freqüència va ser-nos esmentat com *La Hiedra*, molt visible des de les Cases de la Umbria).

Cova els Calderons, La: En la cara de ponent de la Serra de la Creu.

Cova els Ciris, La: Cavitat profunda i de difícil accés que, segons tots els indicis, es troba prop de la carena de la Serra de l'Algaiat, en l'àrea de la Penya la Mina (si bé alguns informadors la desplaçaven «a la punta i dalt» del Rincó la Cava, dintre el terme del Fondó).

Cova Negra, La: Dalt la Penya la Mina.

Cova de la Pegimta, La < Ant. > : «lo alt del Cabeço del Llagareix, e a la Cova de la Pegimta» (1564); «fins a la Cova de la Pegimta devés la part de La Hombria» (id.). *La Cova de la Penya l'Altar?*

Cova de la Penya l'Altar, La: Abric en la mateixa soca de la penya que li dóna nom. Com altres, és dita també la Cova Roja.

Cova Roja, La: Companya de ponent de la Cova Negra (la Penya la Mina).

Cova Roja, La: La Solana Baixa, en la paret rocosa que baixa de La Replana a la zona del Cantalar.

Covatelles, Les < Ant. > : «fins al dit molló de Les Covatelles... en la falda de la montanya del Algayt» (1582). Difícils de localitzar amb precisió, però situades en el sector de la Serra de l'Algaiat que mira a L'Alguenya. Potser *la Cova de la Penya l'Altar?* Tal com ha fet notar Coromines (DECLC, vol. II, p. 1.022), «covatella» es paraula d'ús encara corrent a la comarca (ell la va sentir a Monòver); no és sinó un diminutiu potenciat de «coveta».

Hiedra, La (la Penya la Hiedra): Cim a mà dreta de la Penya la Mina, dit altrament *El Còssil* segons sembla.

Lloma del Bedit, La (Pr.: ...*bedít*): Elevació que separa l'Ombria Baixa de la zona de La Boquera.

Lloma dels Calderons, La < Ant. > : «la loma dicha de los Calderones» (1727). *La Serreta els Calderons* (v.).

Lloma de les Canteres, La: Les Llomes, darrere l'Escola de la Boquera.

Lloma de la Font de Cucarró, La: A migjorn dels Tessos (l'Ombria Baixa).

Lloma de «José» Azorín, La (...del corral de...): A ponent del Pla de la Penya la Mina.

Lloma Sorda, La: Entre Cals Platers i El Morrió (l'Ombria Baixa).

Lloma del Tio Escandell, La: Les Llomes, a llevant del Colp.

Llomes, Les (Ant. ...*de les Cadolles*): «les Llomes de les Cadolles» (1563). Zona muntanyosa, baixa però de morfologia complicada, a les espatles de la Serra Pelada, entre el Barranc de les Coves i la Rambla Fonda.

Llomes de la Solana Baixa, Les: «Lomas de la Solana Baja» (PLÀNOL 1921). Entre el Collado Zomet i la Serra de la Creu, en l'única citació documental.

Llomete de Ca Amorós, La: Al peu de La Hiedra (l'Ombria Alta).

Llomete de les Orelles de Llop, La: *L'Altet Llop* (v.).

Llometes d'Amorós, Les (les Llomes...) < Ant. > : «les Llometes de Hamorós» (1630). *Les Llomes* (potser amb l'afegit de la pròpia Serra Pelada)?

Medina, La (la Penya de la...) < Ant. > : «arriba assia-l Medina ...con dicha Peña de la Medina» (1727). *La Penya la Mina* (v.). El topònim actual és estricta traducció de l'original aràbic (/ma'din/, lloc on abunda alguna cosa, planter, mina).

Penya Aguda, La (?): «Peña Aguda» (PLÀNOL 1921). Segons l'única font, al peu de La Teula, en la part que mira al Barranc de l'Aire.

Penya l'Altar, La (la Penyeta...) (Pr.: *la pènya l'altà*): En les faldes del Puntal Gros, a participió de termes de La Romana i L'Alguenya. Ja hem vist que de la cova que hi ha a la seua soca és possible que se'n digués en 1564 «*la Cova de la Pegimta*». Podria el top. actual venir d'una interpretació per etimologia popular de «*Pegimta*»?

Penya el «Ball», La (...el Badall): Cresta rocosa damunt la serra que tanca pel nord la Solana de l'Algaiat. Dóna pas a La Replana. «Ball» prové de badall, amb elisió de la -d- intervocàlica i fusió de les dues vocals idèntiques, fenòmen molt característic de l'extremós parlar local.

Penya el Flare, La (la Penyeta...): En les faldes del Puntal Gros, a ponent de l'Altet de la Creu. «El Flare» és malnom.

Penya Gran, La: Per als habitants de La Boquera, *la Penya la Mina* (per oposició a la Penya Xiqueta...).

Penya la Mina, La: Cim central de la Serra de l'Algaiat (1.053 metres s.n.m.). S'havia dit en altre temps *La Medina* (v.).

Penya Xiqueta, La: En la carena de la Serra de l'Algaiat, a llevant de la Penya la Mina.

Penyeta Moya, La (la Penya...) (Pr.: ...*móia*): A l'est de La Teula, en la carena de la serra de La Solana.

Puntal del Collado Fondo, El: Sobre la Serra de l'Algaiat, a llevant de l'accident orogràfic que li dona nom.

Puntal Gros, El: Cim culminant de la Serra de l'Algaiat (1.099 m.s.n.m.), en la confluència dels termes municipals de La Romana, L'Alguenya, Oriola i el Fondó de les Neus.

Puntal del Primo, El: Les Llomes, dalt el barranc homònim.

Puntal Redó, El: V. *l'Alt Redó*.

Puntalet de Cortés, El (el Puntal..., ...de Cuartés): En la Serra de l'Algaiat, entre La Hiedra i el Puntal del Collado Fondo.

Replana, La: Relleu tabular que tanca el sector NE de la depressió de L'Algaiat, específicament a partir de l'anomenada Penya el «Ball». A no confondre amb la Serra del Reclot, que es troba en el seu extrem oriental i mira devers La Romana.

Serra de Camira, La < Ant. > : «la Serra dita de Camira» (1564). Potser, el nom primitiu de la Serra de la Creu.

Serra de la Creu, La (la Serreta la...): Entre el Collado Zomet i la Barranc de les Coves. Deu el nom a una creueta existent, en expressió d'algun informador, «al cop de la serra».

Serra l'Ombria, La (Pr.: *la sèrra la umbría*): «la Serra de la Ombria» (1568). *La Serra de l'Algaiat* (v.).

Serra Pelada, La: Entre el Barranc de les Coves i La Boquera. D'altura modesta.

Serra del Reclot, La (El Reclot): Entre el Collado Zomet i el límit del terme, al NW del nucli de La Romana. Arriba als 724 m. d'altitud, però ja dins Monòver. En els mapes moderns i en la literatura geogràfica ha patit un curiós desplaçament, passant a designar no sols l'extrem oriental de la llarga alineació que separa L'Algaiat de La Cavarrassa, sinó tota ella. S'ha d'advertir, però, que eixe és un ús viciat, al que falta tota justificació documental o popular.

Serra de Xems Alheit, La < Ant. > : «la Solana de la Serra de Xams Alhey» (1563). Durant el segle XVI, el massís muntanyós format per La Replana, la Serra del Reclot i, potser, la de la Creu.

Serreta els Calderons, La: Dins l'àrea de Les Serretes, al nord de les Cases Grans.

Serreta les Dinades, La: La més pròxima a les cases de la Solana Alta de les que formen el grup de Les Serretes.

Serretes, Les: Conjunt de tres alineacions muntanyoses, d'escassa altura, presents en el sector central de La Solana.

Teula, La: Muntanya que tanca pel seu cantó nord-occidental el corredor de L'Algaiat. És un massís prominent, de formes compactes, una mica aplanat dalt de tot. S'eleva fins els 1.058 m. El nom, que sembla recent, deriva de la forma i color característics dels vessants, que recorden els de les teules de tradició mediterrània. Un informador ho confirmava en comentar que La Teula era «un barranc encarnat» (el Barranc Fondo?, el Barranc de l'Aire o Barranc Vermell?). Un símil paral·lel el podem trobar en un altre top. de l'àrea: el Coixí de Fer Randa.

2. MASSES I CURSOS D'AIGUA: BARRANCS, RAMBLES, FONTS.

Barranc dels Asnos, El: «Barranco de los Asnos» (PLÀNOL 1921). La part de capçalera del Barranc o Rambla de les Coves. També, *el Barranquet de Sellés*.

Barranc de Ca Felícia, El: Desaiçua tota la zona del Coscollar (la Solana Alta), per a desembocar en la Rambla de l'Algaiat apenes aquella deixa arrere El Toll.

Barranc dels Calderons, El: A ponent de la Serra de la Creu.

Barranc de la «Coholla» Blanca, El < Ant. > : «Barranco dicho de la Coholla Blanca» (1727). V. *el Barranc de la «Colla»*.

Barranc de la «Colla», El (...de la Codolla): «Barranco de la Coholla» (1727). La documentació el situa en les proximitats de la Rambla Fonda, que devia ser el seu destí final. Cap dels nostres informadors va saber referenciar-lo encara que el nom els sonava, i algun va suggerir una identificació amb el Barranc dels Calderons tenint en compte la semblança entre «colles» i calderons. «Colla» és un genèric molt corrent en el parlar local. Ve de codolla o cadolla, clot format en la penya per l'aigua i en el qual s'arplega l'aigua quan plou (DCVB, vol. II, p. 813).

Barranc del Collado Fondo, El: Uneix el paratge que li dona nom amb la Rambla de l'Algaiat, amb la que es junta més amunt del Toll.

Barranc del Còssil, El: Corre entre l'Alt Redó i la Serra Pelada. Cossi, que en alguns dialectes pot presentar-se amb un sufix -l d'origen analògic, és paraula general en la nostra llengua amb el sentit de recipient, tina o cubell (en la comarca s'emprava fonamentalment per a rentar la roba i era un terme tan viu que ha passat al camp dels malnoms: «Còssils»).

Barranc de la Cova el Garrofer, El (Pr.: ...de la còva el garrofé): Paral·lel per llevant al Barranquet dels Diables. Naix al Rincó i Moya.

Barranc de les Coves, El (la Rambla de ...): «el Barranco de las Cuevas» (1727). Nascut al peu de La Replana, on és conegut amb els noms de *Barranquet de Sellés* i *Barranc dels Asnos*.

Barranc de l'Estudiant, El: Dit també *el Barranc Fondo*, circula per la zona del Collado Zomet.

Barranc Fondo, El: En el vessant meridional de La Teula.

Barranc Fondo, El: *El Barranc de l'Estudiant* (v.).

Barranc del Pandero, El: Naix als peus de la Penya la Mina i va a unir-se amb La Rambla de l'Algaiat poc abans de Ca Sigüenza.

Barranc del Primo, El: Entre l'Alt Redó i el puntalet del mateix nom. Desemboca al Barranc de les Coves.

Barranquet del Beato, El: A migdia de Ca Sigüenza (l'Ombria Baixa).

Barranquet dels Diables, El: «lo Barranquet dels Diables» (1672). Baixa de la zona dels Calderons (la Solana Alta). El nom es reserva preferentment per al seu tram baix, passades les Cases Grans.

Barranquet del Fitar, El: *El Barranc de Ca Felícia* (v.).

Barranquet del Santiago, El: Naix a ponent de les Cases d'Amorós i va a parar al Barranc de Ca Felícia (l'Ombria Alta).

Barranquet de Sellés, El: Tram alt del Barranc de les Coves.

Calderons, Els: «baixa dels Calderons» (1672); «Calderones del Lagarexo» (1751). El nom comú calder, recipient de metall, ha tingut segons Coromines una accepció arcaica en la nostra llengua amb el significat figurat d'estany menut, gran bassa, que en el migjorn valencià hauria derivat en «calderó», clot o conca de pedra que pot omplir-se d'aigua de pluja (DECLC, vol. II, p. 420). Els informadors locals, que coneixien perfectament el sentit del terme, van assenyalar-nos també la seua importància per als ramats («ganaos» en el parlar comarcal). Prova d'això és que el terme fóra utilitzat per nominar altres llocs, de L'Algaiat mateix (v. en ap. 3) i de Novelda.

«Coholla» Blanca, La < Ant. > : «a la Coholla Blanca» (1727). Donat que l'ètim és codolla

o cadolla, deu observar-se la matinera caiguda de la -d- intervocàlica (V. *el Barranc de la «Colla»*).
Font, La: *La Fonteta dels Martínez* (v.).

Font de Cucarró, La (...del...): A llevant del Morrió (l'Ombria Baixa). «Cucarró» és malnom.

Font d'Irene, La: *La Font de la Mina* (v. en apartat 6).

Font de les Martinetes, La: *La Fonteta dels Martínez* (v.).

Font de Roque, La (...de Pepe Roque): *La Font de la Mina* (v. en ap. 6).

Font del Teniente, La (la Fonteta el Tiniente): En el paratge que li dona nom, al peu del Pla de la Penya la Mina.

Fonteta, La: Abans del Collado de l'Algaiat.

Fonteta dels Martínez, La (la Font...): Al peu de l'Altet de la Creu (l'Ombria Alta). Proporciona nom a les cases dels voltants.

Rambla, La (...de l'Algaiat): «la Rambla del Algayat» (1563). Recorre d'oest a est el paratge, encaixant-se profundament a partir de l'Ombria Baixa. De l'àrab */rámil/*, arenal, lliat arenós d'un riu, étim ben conegut com a corònim en tot el nostre territori lingüístic, a Múrcia i a Almeria. És també un topònim de gran fecunditat, com testimonia el fet que el principal corrent del terme romaner, així com allò que geògrafs i gent lletrada s'entesten a denominar Vinalopó, porten el mateix nom.

Rambla Fonda, La: «pago del Algayat a la Rambla Honda» (1727). Nom de la Rambla (de l'Algaiat) a partir de l'Ombria Baixa i La Boquera.

Toll, El (Els Tolls): «al capdamunt de la Rambla del Algayat, a la part damunt del Toll» (1564); «en la partida del Toll, al capdamunt de la Rambla del Algayat» (1568). A l'altura de les cases de la Solana Alta, punt on conflueixen amb aquella dos barranquets (d'aquí el plural).

Toll, El: Contra la Serra de l'Algaiat, al peu de la Penya Xiqueta.

3. PARTIDES I PARATGES.

Albarda, L': Damunt l'Altet de la Creu, en la vertical del Puntal Gros.

«**Algarejos**», **Els:** «la dita tala de L'Algarix» (1597); «a la parte del Lagarejo» (1727). La solana situada immediatament baix del cim de La Teula, muntanya més coneguda en altres èpoques com L'«Algarejo».

Bacorero, El: La Solana Alta, entre El Pla i les Ca Rellonges.

Balseta, La: Darrere la Casa del Collado de Dalt. Per una antiquíssima construcció, ara desapareguda (v. en ap. 6).

Beato, El: Damunt Ca Sigüenza (l'Ombria Baixa). D'un malnom.

Cagarrada el Bou, La (Pr.: *la cagarrà'l bàu*): La Umbrieta.

Calderons, Els: A l'espai situat entre el Collado Zomet, la Serra de la Creu i el Barranc de les Coves.

Cantalar, El (Ant. ...de Martí Mira) (Pr.: *el cantalà*): «assia la parte llamada el Cantalar de Martín Mira» (1727). Al peu de La Replana (la Solana Baixa). L'àrea és fàcilment identificable per les roques d'enormes dimensions que semblen haver caigut de la paret muntanyosa.

Canyada de Ca Felícia, La: Entre el Collado Fondo i l'Altet Llop (l'Ombria Alta).

Canyada de Giraboix, La (...del...): Puja des de les Cases de Ca Felícia a la zona del Coscollar (l'Ombria Alta).

Canyada de Llobregat, La < Ant. > : «Cañada de Llobregat» (1711).

Canyada dels Tessos, La: Al curs baix del barranc que ve de la Font de Cucarró.

Canyadeta, La: A migjorn de Ca Sigüenza (l'Ombria Baixa).

Canyadeta Llop, La: Al pendent de l'anomenat Altet Llop (l'Ombria Alta).

Canyaret, El: Enfront de les Cases d'Amorós (l'Ombria Alta).

Canyaret, El: On el Barranquet dels Diables i el Barranc de la Cova el Garrofer van a juntar-se amb La Rambla.

Cavat, El: Davant mateix de Ca Sigüenza (l'Ombria Baixa).

Coixí de Fer Randa, El: En les faldes de La Teula, a llevant del Barranc Fondo. Les formes del relleu, arrodonides i d'una certa inclinació, degueren suggerir la metàfora.

«Colla», **La (La Codolla)** (Pr.: *la còlla*): A llevant de Ca Agustino (la Solana Baixa). Podria posar-se en relació, potser, amb el Barranc de la «Coholla» i la «Coholla» Blanca citats a la documentació del segle XVIII.

Collado, El (...de l'Algaiat) (Pr.: *el collào*): «Collado del Algayad» (1582). Extrem occidental de L'Algaiat, just damunt la divisòria d'aigües. Collado és corònim abundantíssim a tot el País Valencià, on pren el sentit de depressió entre dos volums muntanyencs (coll o collada en altres llocs del nostre domini lingüístic).

Collado de Bolinches, El < Ant. >: «Collado de Bolinches» (PLÀNOL 1921). A llevant del cim de La Teula (en relació, potser, amb l'actual Rincó i Moya?). Bolinches és llinatge present a Novelda almenys des del segle XVII.

Collado de Dalt, El: Sector de migjorn del Collado, en les faldes del Puntal Gros.

Collado Fondo, El: Penetra profundament en la Serra de l'Algaiat, entre el Puntalet de Cortés i el Puntal Gros.

Collado el Grill, El (Ant., ...de Guill): «Collado dicho de Guill» (1727). Damunt la Font de la Mina, justament on comença La Cava. Guill és un llinatge desaparegut.

Collado Zomet, El: «Collado de Somet» (1630). Corredor que comunica directament L'Algaiat amb els plans de La Romana, entre La Replana i la Serra del Reclot al nord, i la de la Creu per migdia. D'un antropònim morisc.

«Colles», **Les (Les Codolles):** Al peu de la Serreta les Dinades (la Solana Alta).

Colp, El: A ponent dels Tessos (v. *la Volta el Colp* en ap. 5).

Coscollar, El (Pr.: *el coscollà*): Sota el Puntalet de Cortés, en els flancs de la Serra de l'Algaiat.

Fitar, El (Pr.: *el fità*): A llevant de les Cases Felícies.

Florentinos, Els: V. *les Cases dels Florentinos*.

Mallades, Les: Entre l'Altet del Perdigot i el Rincó i Moya, contra la serra de la Solana de l'Algaiat. Una mallada era un espai acotat on els animals que havien eixit a pasturar podien fer nit, significat encara recordat per algun informador.

Mineta, La: Al nord del Rebolcador (l'Ombria Alta).

Morrió, El: A ponent de la Font de Cucarró (l'Ombria Baixa).

Ombrieta, L' (La Umbrieta): Sota el puntal de La Hiedra (l'Ombria Alta).

Pandero, El: Entre les Cases de la Umbria i el Pla Verdàl

Paridera, La (La Pariguera. Ant. ...de Vergara) (Pr.: *la pariera, la pariguera*): «per la Paridera de Vergara per la senda dret al Collado de Somet» (1672). Al nord de Les Llomes. Encara que no haja quedat cap vestigi visible de l'edifici, devia tractar-se d'una paridora o refugi de pastor, de l'estil de les que encara abunden a l'interior valencià.

Pedraïssa, La: Dalt el Rincó i Moya, al pendent de La Teula.

Pla, El (Els Plans): Enfront dels Polsegueros (la Solana Alta).

Pla de la Penya la Mina, El: En les faldes del relleu que li dona nom, uns 300 m. per sota del seu cim.

Pla Verdàl, El: Darrere de Ca Sigüenza (l'Ombria Baixa).

Platers, Els (Pr.: *es platés*): V. *Cals Platers* (ap. 4).

Polsegueros, Els: V. *les Cases dels Polsegueros*.

Pouet, El (Pr.: *el pauét*): Canyonada en el vessant septentrional de la Lloma del Benedit (l'Ombria Baixa).